

Diari de Girona

Salma Sevilla, la cantant figuerenca de laboratori

Santi Coll

Figueres 30 MAR 2025

El catedràtic de Física Josep Maria Frigola, que té com a alter ego literari a Jom Friser, acaba d'editar un CD molt especial, amb poemes escrits el Maig del 68 i que canta Salma Sevilla. L'artista existeix, però és fruit de l'experimentació (reconeguda) amb la nova onada de la intel·ligència artificial

Santi Coll

Figueres30 MAR 2025 19:33

Si vostès barregen la **inquietud científica** d'un catedràtic de Física empordanès, amb l'esperit de protesta d'un estudiant del Maig del 68 a París i les lletres d'un poeta apassionat que canta a la vida i a l'amor, potser no en trauran quasi res. Però si en aquest maridatge hi afegixen un bon raig d'iniciativa, un polsim de neurones i una bona cullerada de curiositat pel nou món de la **intel·ligència artificial (AI)**, és probable que acabin cridant «eureka!».

Resulta que l'escriptor **Jom Friser**, l'alter ego del professor **Josep Maria Frigola**, acaba d'editar un cd amb vint cançons que sonen molt bé. L'autor dels textos és ell mateix, però qui canta és una noia figuerenca que es diu **Salma Sevilla**. Té una veu agradable, que sap captar els continguts dels versos i donar vida a l'harmonia de cada peça. No la busquin, de moment, a les xarxes socials: «Salma Sevilla, no existeix», diu taxativament -i honradament- Josep Maria Frigola. El nom de Salma procedeix de l'expressió anglesa *Self Matrix*, una manera de dir que ha estat parida per ell mateix. «I Sevilla perquè la tonalitat de la veu de la

noia és molt lírica i té molt de salero». Per no crear confusions, no som davant de cap producte comercial, Frigola també ho deixa clar. «He editat uns quants exemplars, pensant en els amics i la família».

Tot plegat l'ha dut a treballar durant sis mesos en aquest treball que ell considera «d'**experimentació** tècnica i científica». L'evidència «d'uns avenços informàtics que et deixen parat», diu. Aquest cd musical, com molts altres productes o creacions amb IA que inunden les **xarxes socials** o els **mercats**, pot tenir els seus detractors i generar por entre artistes, compositors, promotors... Josep Maria Frigola no defuig l'embat: «soc crític amb el mal ús de la intel·ligència artificial i amb tots els **avenços tecnològics**, no et pots inventar coses, però no és el cas, si tu ets l'autor de la lletra i del treball personal que has fet», matisa tot mostrant els crèdits dels documents que acompanyen el CD, on en tot moment es detalla l'origen creatiu per part de Jom Friser.

De fet, no hi ha engany, Salma Sevilla és Jom Friser i Jom Friser és Josep Maria Frigola, l'autor real de l'*Antologia Poètica de 1968* que, en el seu moment, també va aparèixer en forma de **llibre**, ben editat.

«És un recordatori de **joventut**, de temps passats viscuts que ara he pogut musicalitzar com m'hauria agradat fer-ho en el seu moment», diu Frigola mentre prem un calaixet del seu telèfon mòbil des del qual escoltem algunes de les **cançons** de Salma Sevilla.

Són unes isomeries perdudes, rescatades de l'oblit. Per a l'autor, «**la física està en la base de tot, però la poesia és la que ho il·lumina, il·lumina l'univers**».

I, és clar, la transparència també és digital, accessible. Podem seguir-la en el portal www.jomfriser.com on és present Salma Sevilla. Les cançons tenen un ritme retro, tal com correspondria al temps dels poemes rebels de Jom Friser, escrits en castellà, socialment reivindicatius. Fins i tot la que fa 20, dedicat a **Mabel**, la companya de cadira de la Facultat que va morir un 6 de desembre de 1967. «**És folk-rock**», sentència Frigola, mentre es torna a posar el barret que l'aixopluga de tornada cap a casa.